

Illda vivía nunha torre ergueita sobre unha gran rocha no cabo do mundo. Un día o lobo, o corzo e o xabarín fixeron un pacto con ela.

Uxío Novoneyra contanos neste libro unha fermosa historia do Courel envolta en aires de lenda, imaxe das xuventudes illadas pola emigración e que, á súa vez, emigraron por ese illamento.

Un regalo para namorados. Un texto para lectores e lectoras de toda idade.

Nesta colección: *O cubil do xabarín*
Gorgorín e Cabeazón

A partir dos 5 anos

CONSELLERÍA DE CULTURA
COMUNICACIÓN SOCIAL

Dirección Xeral de Promoción

Subvencionado pola Xunta de Galicia, Consellería de Cultura, Comercio e Turismo. Dirección Xeral de Promoción Cultural.

la delta

Uxío NOVONEYRA
Manuel UHÍA

ILDA, O LOBO, O CORZO E O XABARÍN

1 - 4

EDINVEC

R0 14.296

Coordinador da colección: **Xulio Cobas Brenlla**

© Uxío Novoneyra
© Editorial Luis Vives, 1998
Deseño da cuberta: José Antonio Velasco
ISBN: 84-263-2727-9
Dipósito legal: Z. 1583-98
Obradoiros gráficos Edelvives
50012 Saragossa

Obradoiros Gráficos Certificados ISO 9002
Printed in Spain

Prohíbese a reprodución total ou parcial desta obra baixo calquera forma, sen a autorización, previa e por escrito, dos titulares do *copyright*, excepto citas, sempre que se mencione a súa procedencia.

Uxío Novoneyra

ILDA, O LOBO, O CORZO E O XABARÍN

Ilustrado por

Manuel Ubía

Edición, preparación e normativización por

Xulio Cobas Brenlla

EDELVIVES

Ilda vivía entre os tesos,
nun torrepenelo.

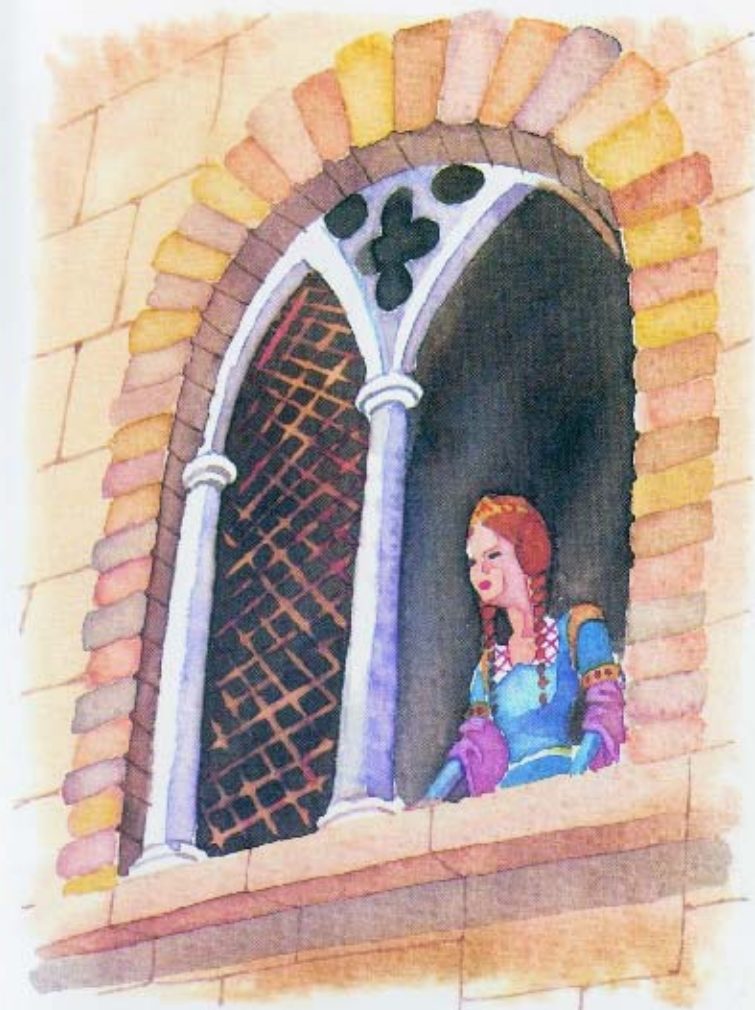
Unha torre
ergueita sobor dunha gran
rocha no cabo do mundo.

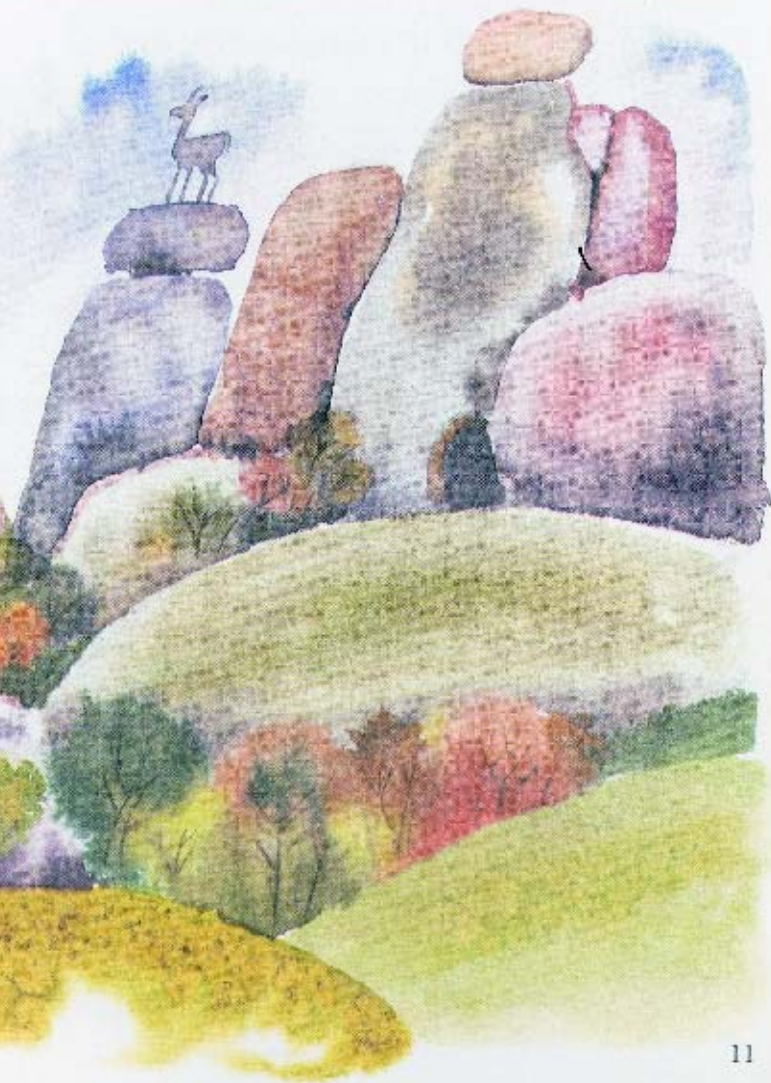
A súa mai morrera
daquel único parto
e o pai nunca a levou
consigo nas súas
viaxes á corte
nin ós castelos
e pazos veciños.

Así medrou Ilda, illada na torre,
sen ver máis mundo do que divisaba
da fiestra oeste do castelo
dende onde olla cruzar as xentes
polo camiño real
namentres maxina a gran cabalgata
en que partirá lonxe
cando sexa desposada.

Roxía o Lor ó fondo do val
e planaban as aigas de cume a cume
co mesmo vagar que pasaban os días.

Un día que non está o seu pai
—criados e familiares andaban todos
en faenas de fóra—
a doncela baixou ó patio do castelo
ver as gaiolas do lobo, o corzo
e o xabarín que lle regalaran vivos
os monteiros á volta da derradeira
cazata de inverno.

Ó pararse diante das gaiolas oiú
unha voz rouca.

Era o xabarín:

—¡Dona Ilda! Se nos
devolves ó monte,
prométoche andar
tódalas serras de Galicia
e León e pedirlle
a tódolos xabariños
que se veñan morar
ó Courel encol do castelo
de teu pai.

Axiña correrá a nova
de que aquí hai tal
abundancia de caza
que virán moitos mozos
e apostos cabaleiros
chamados por ela.

E, como en toda
a redonda non hai outra
mansión coma este castelo,
nel se hospedarán.

Ó verte, moitos prendáramse
da túa rara beleza e ti poderás
escoller de entre eles
ó mozo máis galán.

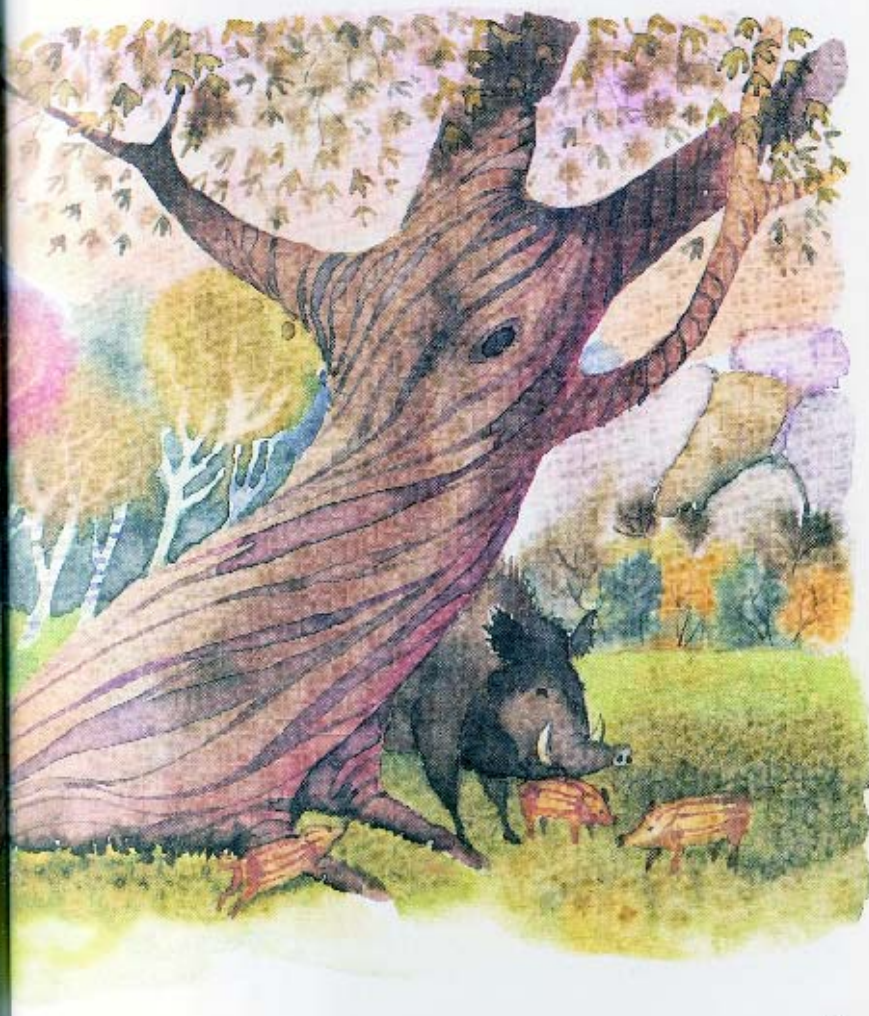
— ¡Outro tanto prometo
eu! —dixo o corzo, que inda só tiña
unha galla na corna — e, antes
de que teña tres gallas,
terás ti amor.

O lobo engadiu:

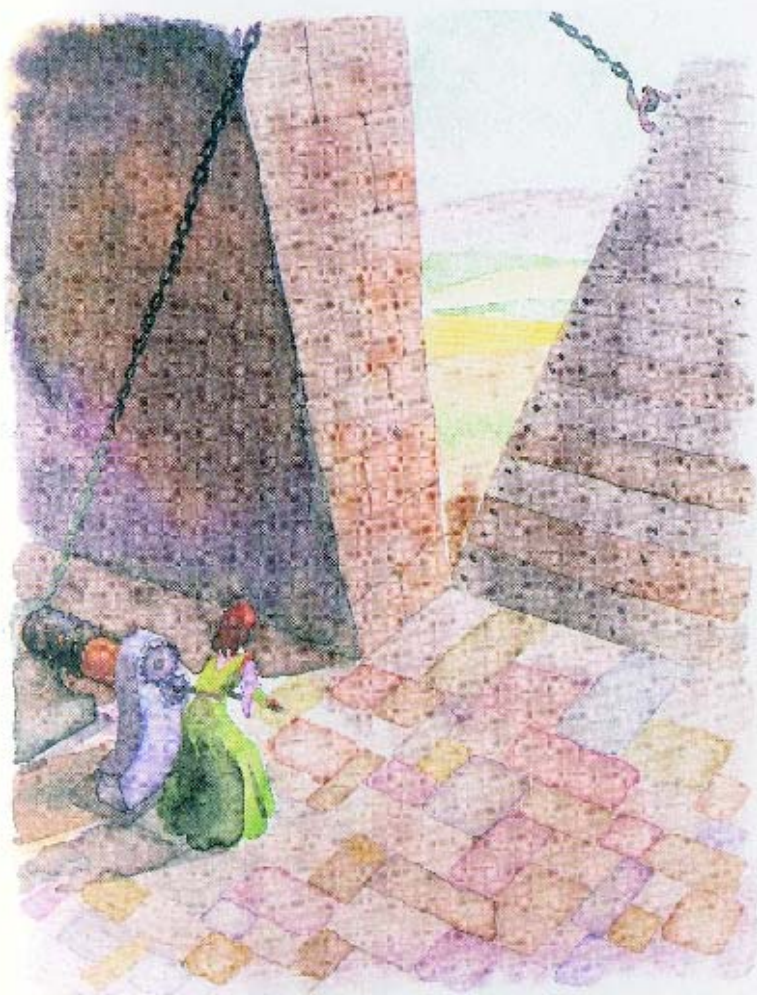
—E eu pedireille
a tódolos lobos do Courel
que partan conmigo
a outras serras para
que corzos e cabarinos
incen e se multipliquen.

A doncela, ida de ollos,
xiraba en soños.

Deu unha volta polo patio do castelo,
baixou a ponte levada e, asomándose,
mirou por se vía alguén ó cerca.

Ó non ver a ningún, tornou ás gaiolas para tomarlles xuramento comezando polo lobo que, en voz potente, selou o pauto con estas palabras:

—Xuro pola «Manga Raxada» e polos meus antepasados, todos reis da serra, cumprir o prometido. E, se non cumprira, que non viva eu máis, como os poderosos, do traballo e do sufrir allos;

que non atope mantenza
e morra riba dunha pena
ou baixo dunha uceira
na nevarada.

— ¡E a nós que nos coma
o lobo! — xuraron á súa vez,
con menos énfase, o corzo
e o xabarín.

Entón a doncela abriu as gaiolas principando polas do corzo e o xabarin e, pasado un pouco, por se acaso, a do lobo.

Era esto en remates de Primavera e, a comezos do Outono, as xentes da contorna, ó par que se felicitaban porque os rabaños non eran preados, laiábanse das alladas que o xabarin facía en prados e agros.

Ulúa

Os camiñantes que cruzaban a serra deron en ver grandes fatos de corzos nas altas fontes e, tal como predixera o xabarín, a sona de tal abundancia correu como o lume polas comarcas próximas, estendéndose logo por toda Galicia e León onde, á súa vez, a caza maior desaparecera.

Axiña deron en chegar moitos señores con gran séquito de criados e monteiros, hospedándose os máis principais no castelo.

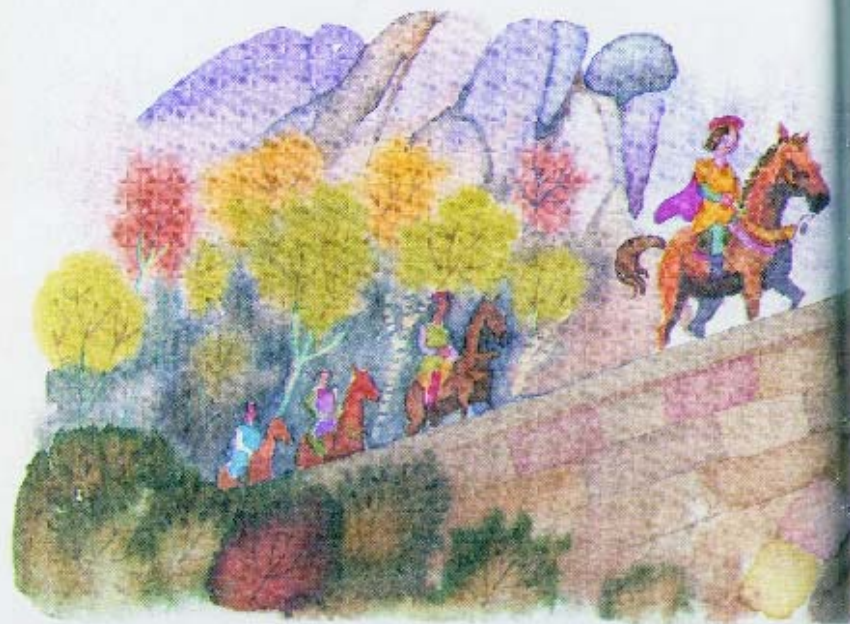
Moitos deles prendáronse da rara beleza de Ilda, labrada a soedade e soños, mais ela só foi ollos para aquel a quen presentiu tan certo que, namais que chamar á porta, soubo que era el.

O galán demorou a súa estancia da primeira castaña á última folla e foi e veu e tornou, pediulle a man de Ilda ó señor do castelo para, dunha vez, voltar con gran cabalgata mesmo o tal que ela soñara.

Pasadas as vodas, chega
o intre de partir.

Deixando o Alto Courel, pechado
por tres montes, xusto onde deixa
de verse o castelo o camiño debroca
para o río e cruza unha ponte.

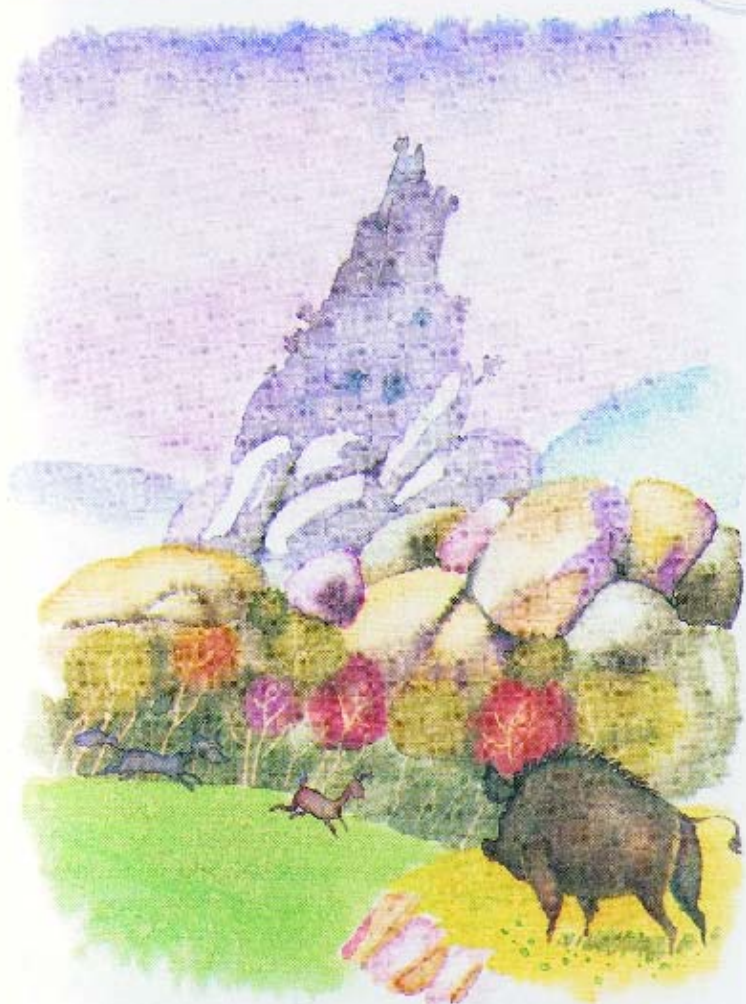

Alí, pé de cada monte, o lobo,
recén volto, o corzo, con dúas gallas,
e o xabariño, cos seus respectivos
fatos apatacuñados tras deles
cubriendo todo o monte ata o cimo.

Indo Ilda no mesmo medio da ponte,
todos a unha cebaron
un demorado laio, prolongado
por tódolos tesos como unha total
despedida da mai serra.

Non se sabe se Ilda, a doncela,
é a mesma Dona Ildara
que inda hoxe, despois de varios
séculos, anda en boca das xentes
do Courel, onde quedan restos
da torre e algún que outro lobo,
corzo e xabariño fóra da lenda.

De Visuña, ó Couto.

Se a neve apura,
do Couto ó soulo
en dereitura.

Ou por Lago, ós Chaos de
Outeiro
por en de fronte do Fedo,
por debaixo de Campelo,
polo Real do Carbedo
de cara ó torrepenelo,
cara ó castelo rocheiro
no que inda está Dona Ildara
posta na fiestra pera Tara

vendo o camiño e o Lor,
anque sen ver que se move,
oíndo o amplo rumor
que do val ate ela sobe
e agardando ó seu señor.

O mesmo que, ó outro lado,
pola banda da Seara,
nun covallo, anseiosa,
agarda Dona Briosa.
Ambas agardan por el
entre aldeas —lenes fumes,
a cor do ucedo nos cumes—
cal se agarda no Courel.

(Do Libro de Rotas/Ámeto Mítico)

COLECCIÓN ALA DELTA

Serie Amarela. A partir dos 3 anos.

9. *Cacarufoín, Cacarufoín.* ANTONIO GARCÍA TEIXEIRO.
10. *Rufo e Trufo sobre o tellado.* CARMÉ GARCÍA IGLESIAS.
18. *Rababranca.* LOURDES MACERAS.

Serie Vermella. A partir dos 5 anos.

1. *A increíble historia de Claudina.* XOSÉ ANTONIO PEROZO.
2. *O cubil do xabarín.* UXIO NOVONEYRA.
3. *Pala rúa dos versos.* ANA M.ª FERNÁNDEZ.
11. *O paxarote Fru-fru.* MONTE GINESTA.
12. *A princesa que perdeu o seu nome.* PILAR MALLOS.
13. *O corteiro que se converteu en caría.* ALFREDO GÓMEZ CERDA.
14. *Tomé e o lapis máxico.* RICARDO ALCÁNTARA.
16. *Gorgorin e Cabezón.* UXIO NOVONEYRA.
17. *Trabalínguas para xogar.* XULIO COBAS BRENIA.
21. *A escola de Medrapouco.* DIVINA NOVO SEDANE.
22. *Aditiñas para xogar.* XULIO COBAS BRENIA.
23. *O rei de Ousterre.* SEGUNDO VENTÍN CERVISO.
24. *O cabalo de cartón.* ANTONIO GARCÍA TEIXEIRO.
30. *Cando Arturo escapou da casa.* XOÁN TARIAS.
31. *As trindas do corredor.* AGUSTÍN FERNÁNDEZ PAZ.
38. *Olíña de azucre.* ANA M.ª FERNÁNDEZ.
43. *¿Quen traballa na casa?* RICARDO ALCÁNTARA.
45. *Pinturiño.* MANUEL UJBA.
50. *Ílca, o lobo, o corzo e o xabarín.* UXIO NOVONEYRA.

Serie Azul. A partir dos 8 anos.

4. *A Neno Branco de Vilamexín.* XOSÉ RAMÓN MARINÓ.
5. *¡Al, cando llo conte o Uxía...!* FINA ROUÇO.

6. *O barqueiro*. JESÚS BALLAZ.
7. *Lonxe do mar*. AGUSTÍN FERNÁNDEZ PAZ.
8. *Kuramoto Canchés, o meu robot xaponés*. XÓAN BABARRO.
15. *O dente de Clara*. ANA EXPOSITO VALLE.
20. *¡Estás coma unha cabra!* ELENA O'CALLAGHAN I DUCH.
29. *O amigo que veu do mar*. MARIANO VARA.
35. *¡Vaiche boi!* M. ÀNGELS BOGUNYÀ.
37. *A princesa do cabaliño café*. XÓAN BABARRO.
39. *Desde o corazón da mazá*. XÓAN FARIAS.
40. *Benvidos*. MANOEL RIVEIRO.
44. *Liño aprende a ser indio*. XOSÉ RAMÓN MARÑO FERRO.
46. *Clara*. RAFAEL LLORENS.
47. *Sabotaxe na Estaca de Bares*. MANOEL RIVEIRO LOUREIRO.

Serie Verde. A partir dos 10 anos.

19. *Á de corxo*. ENRIC LARRELLA.
25. *Un berro no silencio da noite*. XOSÉ ANTÓN PET POSSE.
26. *O bordón e a estrela. De Roncesvalles a Nàxera*. JOAQUÍN AGUIRRE BELLVER.
27. *O camiño de Santiago, 2.ª Parte*. JOAQUÍN AGUIRRE BELLVER.
32. *Os gatos de Venecia*. XOSÉ ANTONIO NEIRA CRUZ.
33. *A primeira pedra*. MANOEL RIVEIRO.
34. *O gato Meu*. MERCÈ COMPANY.
41. *O torques de ouro*. LOURDES MACEIRAS.
42. *Aínda quedan piratas na Costa da Morte*. CONSUELO XIMÉNEZ DE CISNEROS.
48. *¿Quen lle di ¡non! ás drogas?* RICARDO ALCÁNTARA.

Serie Marrón. A partir dos 12 anos.

28. *O caso das chaves desaparecidas*. ANTÓN CORTIZAS AMADO.
36. *Fantasia en re maior*. ANTONIO GARCÍA TELJEIRO.
49. *Alba, unha aprendiz de melga*. NACHO PÉREZ.